

ЛІТЕРАТУРА

1. Баглаєва Н. Діагностика логіко-математичних умінь дитини. *Палітра педагога*. 1998. № 3. С. 3–7.
2. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти): нова редакція : наказ МОН України № 33. від 12.01.2021.
URL:https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
3. Трубич Л. Математична LEGO-технологія. *Використання ігротехнологій у формуванні логіко-математичної компетентності дошкільників: теорія і практика* : навч.-метод. посіб. Черкаси : Видавець КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради», 2022. С. 72–74.

Катерина ФЕЩАК
Дрогобич

ВПРОВАДЖЕННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Сьогодні одним із найважливіших завдань суспільства є збереження та зміцнення здоров'я підростаючого покоління. Це пов'язано з тим, що спостерігається тенденція зростання захворюваності серед дітей, батьки та педагоги все більше усвідомлюють важливість сформування у дитини належного ставлення до власного здоров'я, а також орієнтації педагогічних інновацій на особистісно орієнтоване навчання та виховання. А враховуючи те, що саме в ранньому віці закладаються основи фізичного і психічного здоров'я, особливого значення набуває впровадження здоров'язбережувальних технологій в освітній процес закладів дошкільної освіти [2, с. 76].

Здоров'язбережувальні технології у закладі дошкільної освіти – це ціла система спеціальних заходів, що орієнтовані на збереження та зміцнення фізичного, психологічного і соціального здоров'я дитини. Головна мета їх впровадження полягає у тому, щоб дитина набула необхідних знань, умінь та навичок для ведення здорового способу життя, усвідомила свою відповідальність за власне здоров'я та в неї сформувалося ціннісне ставлення до нього [2, с. 54].

Акцент на здоров'язбереженні закріплено на законодавчому рівні. У Законі України «Про дошкільну освіту» [4] сказано, що для збереження фізичного та психічного здоров'я дітей у закладі дошкільної освіти необхідно створити сприятливе здоров'язбережувальне середовище. А педагогічні інновації та сучасні технології, що використовуються в освітній діяльності, мають передбачати як конкретні освітні завдання, так і здоров'язбережувальну складову. При цьому наголошується на пріоритеті педагогічного партнерства сімейного виховання дитини та закладу дошкільної освіти.

Далі більш детально розглянемо, які саме здоров'язбережувальні технології можна використовувати у закладах дошкільної освіти України. А враховуючи те, що їх є широкий спектр, то поговоримо про основні групи:

- технології, що орієнтуються на життєдіяльність дітей: створення оптимального балансу між різними видами рухової активності впродовж дня, раціональне харчування, включаючи контроль якості продуктів, організація режиму дня, повноцінного сну та відпочину, а також створення безпечних умов освітнього середовища [1, с. 44];

- освітні технології для формування здоров'язбережувальних компетентностей: створення позитивного настрою у дітей на початку дня, розвиток емпатії, навичок спілкування, інтеграція в різні освітні галузі знання про здоровий спосіб життя, використання ігрових технологій (дидактичних, рухливих та сюжетно-рольових ігор), створення теоретичних проблемних ситуацій для пошуку рішень, залучення дітей до реалізації проєктів щодо здорового способу життя та використання інформаційно-комунікаційних технологій з метою здоров'язбереження [2, с. 23];

– технології психолого-педагогічного спрямування для збереження та зміцнення психологічного здоров'я: казкотерапія, ігри-медитації з використанням простих технік для розвитку уваги, арт-терапія, релаксаційні ігри та вправи, а також створення в освітньому середовищі позитивного психологічного клімату [3, с. 376];

– створення умов для взаємодії працівників дошкільного закладу з родинами дітей та медичними працівниками: організація днів здоров'я, спортивних змагань, майстер-класів, педагогічні консультації для батьків, проведення вакцинацій, профілактичних оглядів та надання медичними працівниками рекомендацій щодо зміцнення здоров'я, а також розміщення у відкритому доступі інформації для батьків щодо питань здоров'язбереження [5, с. 178].

Водночас існує низка викликів щодо впровадження усіх цих здоров'язбережувальних технологій. Це низьке матеріально-технічне забезпечення закладів дошкільної освіти, перевантаження педагогів, недостатня поінформованість батьків, а також потреба в розробці справді ефективних методичних рекомендацій та програм з питань здоров'язбереження дітей дошкільного віку [1, с. 43].

Отже, впровадження здоров'язбережувальних технологій в освітній процес закладів дошкільної освіти України є важливим кроком до того, щоб сформувати задатки для здорового, успішного та щасливого майбутнього кожної дитини. Для того, щоб ефективно впроваджувати ці технології у практику, треба використовувати системний підхід, педагоги повинні володіти необхідними професійними компетентностями, а батьки мають брати активну участь у цьому процесі [3, с. 378].

Перспективи подальших досліджень полягають в активнішому використанні інформаційно-комунікативних технологій, інтеграції здоров'язбережувальних технологій в усі аспекти освітнього процесу та створенні сприятливого освітнього середовища [2, с. 84].

ЛІТЕРАТУРА

1. Дорош Н. Здоров'язбережувальні технології в дошкільній освіті. *Дошкільна освіта: теорія, методика, інновації* : матеріали

VII Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції. Луцьк, 2023. С. 42–45.

2. Кошаль В. Здоров'язбережувальні технології в закладах дошкільної освіти : навч.-метод. посіб. Чернігів : ФОП Баликіна В., 2017. 88 с.

3. Полєвікова О., Литвиненко І. Ціннісно орієнтована дошкільна освіта: виклики часу. *Topical Issues of the Development of Modern Science: Abstracts of VII International Scientific and Practical Conference*. Sofia, 2020. С. 371–380.

4. Про дошкільну освіту : Закон України від 01.01.2025 р. № 3788-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text>

5. Ткаченко В. Основні аспекти поняття «Здоров'язбережувальні технології». *Наука і освіта*. 2014. № 3. С. 177–180.